

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7940/2551

พนักงานอัยการจังหวัดลำพูน โจทก์ นายโท นุชแก้วฟ้า กับพวก โจทก์ร่วม นายเลืศ ยาวิละ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1336, ป.อ. มาตรา 68, ป.อ. มาตรา 69

ย่อ / หลักกฎหมาย

บ้านและบริเวณบ้านของจำเลยถือว่าเป็นเคหสถานที่ประชาชนทั่วไปย่อมเห็นว่าเป็นที่ปลอดภัยไม่ควรถูกรบกวนรบกวนรุกร้าเข้ามากระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยไม่จำเป็นต้องหลบหนีและมีสิทธิที่จะป้องกันสิทธิของตนเพราะจำเลยเป็นผู้สุจริตหาต้องถูกบังคับให้ไปเสียจากเคหสถานของจำเลยซึ่งมีสิทธิที่จะอยู่อาศัยและเคลื่อนไหวโดยอิสระ หากจำเลยจำต้องหนีแล้วเสรีภาพของจำเลยก็จะถูกระงับกระเทือน ผู้ตายขับรถเข้ามาในบริเวณบ้านของจำเลยเพื่อจะบังคับ ผ. ซึ่งเป็นบุตรสาวของจำเลยและเคยเป็นภริยาของผู้ตายให้ไปอยู่กินด้วยกันเช่นเดิมแล้วเกิดโต้เถียงกัน จำเลยพูดจาห้ามปราม ผู้ตายไม่ฟังและได้ลงจากรถพร้อมกับถืออาวุธมีดยาว 12 นิ้ว เดินไปหาจำเลย จำเลยจึงวิ่งขึ้นไปบนบ้านหยิบเอาอาวุธปืนยาวกึ่งอัตโนมัติขนาด .22 ซึ่งเป็นอาวุธปืนที่จำเลยได้รับอนุญาตให้มีและใช้ ทั้งเป็นอาวุธปืนที่ปกติใช้ยิงนกหรือสัตว์ขนาดเล็กและมีแรงปะทะน้อยลงจากบ้าน เพื่อปรามมิให้ผู้ตายทำร้ายจำเลยหรือทำลายทรัพย์สินของจำเลยหรือบังคับให้ ผ. ไปอยู่กับผู้ตาย โดยไม่มีกริยาอาการที่จะยิงทำร้ายผู้ตายซึ่งถูก ผ. โอบกอดไว้ ดังนั้นจะถือว่าจำเลยมีเจตนาสมัครใจเข้าทะเลาะวิวาทกับผู้ตายหาได้ไม่ หลังจากนั้นสักครู่ผู้ตายสะบัดตัวหลุดและเดินเข้าหาจำเลยเพื่อทำร้ายจนห่างประมาณ 1 วา โดยมีอาวุธมีดยาวเช่นนี้นับว่าเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึงแล้ว จำเลยย่อมมีสิทธิจะป้องกันเนื่องจากหากปล่อยให้ผู้ตายเข้ามาใกล้กว่านั้น โอกาสที่จะใช้อาวุธปืนยาวยิงเพื่อป้องกันตัวย่อมจะขัดข้อง การที่จำเลยใช้อาวุธดังกล่าวยิงไปที่ผู้ตายไป 1 นัด แต่ผู้ตายยังเดินเข้ามาหาจำเลยอีก จำเลยจึงยิงผู้ตายอีก 2 นัด ติดต่อกันผู้ตายจึงล้มลง นับว่าเป็นการพอสมควรแก่เหตุในภาวะและวิสัยเช่นนั้น แต่หลังจากผู้ตายล้มลงนอนหงายจำเลยยังเดินเข้าไปยิงผู้ตายอีก 2 นัด จึงเป็นการกระทำเกินสมควรแก่เหตุ จำเลยจึงมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 288 และริบของกลาง จำเลยให้การรับสารภาพ ระหว่างพิจารณานายโทและนางอำพันหรือรำพรรณบิดามารดาของนาย เพทายผู้ตายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลย มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 จำคุก 15 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 7 ปี 6 เดือน อาวุธปืนของกลางและปลอกกระสุนปืนของกลางเป็นทรัพย์สินที่ใช้ ในการกระทำความผิดจึงให้ริบ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยว่า การกระทำของจำเลย เป็นการกระทำโดยป้องกันพอสมควรแก่เหตุ จึงไม่มีความผิดตามฟ้อง พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง โจทก์ โจทก์และโจทก์ร่วมฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังได้เป็นยุติโดย คู่ความไม่ได้แย้งคัดค้านในชั้นนี้ว่า ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยใช้อาวุธปืนยาว ลูกกระพรวนขนาด .22 ซึ่งเป็นอาวุธปืนที่จำเลยได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อย่างนายเพทายผู้ตาย

กระสุนปืนถูกผู้ตายที่กลางคิ้วซ้าย 1 นัด กรามซ้าย 2 นัด กลางลำคอด้านหน้า 1 นัด และหน้าอกด้านหน้า 1 นัด จนผู้ตายถึงแก่ความตาย หลังเกิดเหตุจำเลยเข้ามอบตัวต่อเจ้าพนักงานตำรวจ พร้อมกับมอบอาวุธปืนให้ยึดเป็นของกลาง ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจยึดปลอกกระสุนปืนขนาด .22 ได้จากที่เกิดเหตุจำนวน 2 ปลอก เป็นของกลาง ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาโจทก์ว่า การกระทำของจำเลยเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุหรือไม่ และตามฎีกาโจทก์ร่วมว่า การกระทำของจำเลยเป็นการกระทำโดยป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โจทก์และโจทก์ร่วมมีประจักษ์พยาน 2 ปากคือ นางผ่องเพ็ญและนางแก้วมา โดยนางผ่องเพ็ญเบิกความว่า ก่อนเกิดเหตุประมาณ 3 วัน ผู้ตายพูดขู่เชิญว่าจะฆ่าพยานและบุตรรวมทั้งจำเลยและนางแก้วมา หากพยานไม่กลับไปอยู่ด้วยวันเกิดเหตุผู้ตายมาที่บ้านจำเลยและทะเลาะโต้เถียงกับพยาน จำเลยพูดห้ามปรามผู้ตายไม่พอใจ ได้หยิบอาวุธมีดปลายแหลมยาวพร้อมด้ามประมาณ 12 นิ้ว เดินลงจากรถ จำเลยวิ่งขึ้นไปบนบ้านหยิบอาวุธปืนยาวลงมา พยานเข้าไปห้าม ส่วนบุตรของพยานก็เข้าไปห้ามจำเลยแยกออกจากกัน สักครู่ผู้ตายสะบัดตัวหลุดตรงเข้าหาจำเลย จำเลยจึงสะบัดตัวจากนางแก้วมาและบุตรของพยานที่กำลังแย่งอาวุธปืนของจำเลย ผู้ตายเดินถืออาวุธมีดเข้าหาจำเลย จำเลยจึงยิงปืน 1 นัด แต่ผู้ตายยังเดินเข้าหา จำเลยยิงผู้ตายอีก พยานได้ยินเสียงปืน 2 ถึง 3 นัด ตกใจเป็นลมหมดสตินางแก้วมาเบิกความว่าประมาณวันที่ 27 หรือ 28 มีนาคม 2545 ผู้ตายมาที่บ้านจำเลยเพื่อให้นางผ่องเพ็ญกลับไปอยู่ด้วย แต่นางผ่องเพ็ญไม่ยอม ผู้ตายขู่จะฆ่านางผ่องเพ็ญและครอบครัว พยานเข้าไปพูดปลอบประโลมผู้ตายให้กลับบ้านวันเกิดเหตุเวลาประมาณ 19 นาฬิกา ผู้ตายมาที่บ้านจำเลยทะเลาะโต้เถียงกับนางผ่องเพ็ญ จำเลยได้ยินเสียงทะเลาะกันได้มาห้ามปราม จำเลยไม่เชื่อฟังได้ลงจากรถพร้อมอาวุธมีดปลายแหลม จำเลยวิ่งขึ้นบนบ้านหยิบอาวุธปืนยาวลงมา นางผ่องเพ็ญเข้าไปห้ามผู้ตาย พยานเห็นจำเลยยกปืนยิงขึ้นฟ้า 1 นัด เพื่อขู่ผู้ตายแล้วได้ยินเสียงปืนดังขึ้นประมาณ 1 ถึง 2 นัด พยานเป็นลมหมดสติ เห็นว่า นางผ่องเพ็ญและนางแก้วมาเบิกความสอดคล้องต้องกันเกี่ยวกับเหตุการณ์ก่อนที่จำเลยจะยิงปืนนัดแรกว่า ผู้ตายมาตามนางผ่องเพ็ญให้กลับไปอยู่กินด้วยกัน แต่นางผ่องเพ็ญไม่ยอมจึงเกิดทะเลาะโต้เถียงกัน จำเลยได้ยินจึงออกมาห้าม แต่ผู้ตายไม่เชื่อฟังกลับถืออาวุธมีดยาว 12 นิ้วลงจากรถจะเข้าหาจำเลย จำเลยจึงวิ่งขึ้นบ้านหยิบอาวุธปืนยาวลงมาเช่นนี้จึงมีน้ำหนักรับฟัง ส่วนเหตุการณ์หลังจากนั้นนางผ่องเพ็ญเบิกความว่า พยานเข้าไปโอบกอดผู้ตาย ส่วนบุตรของพยานเข้าไปห้ามจำเลยแยกออกจากกัน สักครู่ผู้ตายสะบัดตัวจากพยานจนกระทั่งหลุดออกมาแล้วเดินตรงเข้าไปหาจำเลยขณะนั้นนางแก้วมาและบุตรของพยานกำลังแย่งอาวุธปืนจากจำเลย แต่จำเลยสะบัดหลุดผู้ตายยังคงเดินเข้าหาจำเลย จำเลยยิงปืน 1 นัด ผู้ตายยังคงเดินเข้าหา จำเลยจึงยิงผู้ตายโดยได้ยินเสียงปืนจำนวน 2 ถึง 3 นัด แล้วพยานหมดสติไป ซึ่งนางแก้วมาก็เบิกความทำนองเดียวกันแต่แตกต่างในเรื่องการยิงปืนนัดแรกของจำเลย โดยนางแก้วมาเบิกความว่ายิงปืนนัดแรกขึ้นฟ้าเป็นการขู่และศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยเชื่อว่า จำเลยยิงปืนนัดแรกขึ้นฟ้าเป็นการขู่ แต่ศาลฎีกาเห็นว่า ข้อวินิจฉัยในส่วนนี้ของศาลอุทธรณ์ภาค 5 น่าจะคลาดเคลื่อนเนื่องจากตามคำให้การชั้นสอบสวนของนางแก้วมาซึ่งนางแก้วมาให้การว่า จำเลยยิงไปที่ผู้ตาย ทั้งคำให้การชั้นสอบสวนของนางผ่องเพ็ญ และคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยก็ปรากฏว่า จำเลยยิงปืนนัดแรกไปยังผู้ตายไม่มีข้อความว่ายิงขึ้นฟ้า นอกจากนี้ตามคำให้การชั้นสอบสวนของนางผ่องเพ็ญ นางแก้วมา และจำเลยยังระบุว่าจำเลยยิงผู้ตาย 5 นัด ซึ่งสอดคล้องกับรายงานชันสูตรพลิกศพ ว่าผู้ตายมีบาดแผลถูกยิงจากกระสุนปืน 5 แห่งคือระหว่างกลางคิ้วซ้าย 1 แห่ง กรามซ้าย 2 แห่ง กระดูกกรามแตก กลางลำคอด้านหน้า 1 แห่ง ไม่พบรอยกระสุนปืนทะลุออก

หน้าอกด้านขวา 1 แห่ง มีรอยแผลบทะลุออกในแนวกลางลำตัว ยิ่งกว่านั้นตามคำให้การชั้นสอบสวนของนางผ่องเพ็ญและจำเลยยังระบุอีกว่า เมื่อจำเลยยิงนัดที่ 3 ผู้ตายล้มลงแล้วจำเลยเข้าไปยิงผู้ตายซ้ำอีก 2 นัด ซึ่งตรงกับบันทึกการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพของจำเลยและภาพถ่ายการนำชี้ประกอบคำรับสารภาพ ประกอบกับคำให้การชั้นสอบสวนของนางผ่องเพ็ญนางแก้วมาและจำเลยได้ให้ถ้อยคำในระยะเวลาใกล้เคียงกับเหตุการณ์ โอกาสที่จะแต่งเติมบิดเบือนย่อมจะมีน้อยเชื่อได้ว่าการไปตามจริงหรือใกล้เคียงกับความจริง เมื่อฟังประกอบคำเบิกความของนางผ่องเพ็ญแล้ว ข้อเท็จจริงในเหตุการณ์หลังจากที่จำเลยหนีอาวุธปืนยาวลงมาจากบ้านจึงรับฟังได้ว่านางผ่องเพ็ญได้เข้าไปโอบกอดผู้ตาย ส่วนนางแก้วมาและบุตรของนางผ่องเพ็ญได้เข้าห้ามจำเลยแยกจากกัน สักครู่ผู้ตายสะบัดนางผ่องเพ็ญจนหลุดแล้วเดินถืออาวุธมีดเข้าหาจำเลย ซึ่งขณะนั้นนางแก้วมาและบุตรของนางผ่องเพ็ญกำลังแย่งอาวุธปืนจากจำเลย จำเลยสะบัดจนหลุดแล้วใช้อาวุธปืนยิงไปที่ผู้ตาย 1 นัด ผู้ตายยังคงเดินเข้าหาจำเลย จำเลยจึงยิงผู้ตายไปอีก 2 นัด ผู้ตายล้มลง จำเลยเดินเข้าไปยิงผู้ตายขณะล้มนอนหงายที่พื้นอีก 2 นัด พฤติกรรมดังกล่าวตั้งที่วินิจฉัยมาทั้งหมด ศาลฎีกาเห็นว่า การที่ผู้ตายมาที่บริเวณบ้านของจำเลยเพื่อมาขอร้องให้นางผ่องเพ็ญกลับไปอยู่กินด้วยกันเช่นเดิมแล้วเกิดทะเลาะกัน และจำเลยห้ามปรามแต่ผู้ตายไม่เชื่อ ทั้งกลับหนีอาวุธมีดยาวพร้อมด้าม 12 นิ้ว เดินลงจากรถเข้าหาจำเลยเช่นนี้ จำเลยซึ่งเป็นเจ้าของบ้านและอยู่ในบริเวณบ้านอันถือว่าเป็นเคหสถานของจำเลยที่ประชาชนทั่วไปย่อมถือว่าเป็นที่ปลอดภัยไม่ควรถูกบุคคลอื่นรุกร้าเข้ามากระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายดังนั้นจำเลยไม่จำเป็นต้องหลบหนีและมีสิทธิที่จะป้องกันสิทธิของตน เพราะจำเลยเป็นผู้สุจริตหาต้องถูกบังคับให้ไปเสียจากเคหสถานของจำเลยซึ่งมีสิทธิที่จะอยู่อาศัยและเคลื่อนไหวโดยอิสระ หากจำเลยจำต้องหนีแล้วเสรีภาพของจำเลยก็จะถูกกระทบกระเทือน การที่จำเลยเพียงแต่ห้ามปรามผู้ตายมิให้โต้เถียงกับนางผ่องเพ็ญซึ่งเป็นบุตรสาวของจำเลยและเคยเป็นภริยาผู้ตายย่อมเป็นเรื่องปกติธรรมดาของบุคคลทั่วไปในสังคมไทยที่ถือว่าจำเลยเป็นญาติผู้ใหญ่ของผู้ตายและนางผ่องเพ็ญยอมห้ามปรามได้ เมื่อผู้ตายลงจากรถพร้อมกับถืออาวุธมีดซึ่งมีความยาวถึง 12 นิ้ว เดินเข้าหาจำเลย แล้วจำเลยวิ่งขึ้นบ้านหนีอาวุธปืนลงจากบ้านมาเช่นนี้จะถือว่าจำเลยมีเจตนาที่จะสมัครใจทะเลาะวิวาทกับผู้ตายหาได้ไม่ เพราะเมื่อจำเลยขึ้นบ้านหนีอาวุธปืนแล้วสามารถที่จะยิงผู้ตายโดยไม่ต้องลงจากบ้านเลยก็ได้ แต่จำเลยก็หาได้กระทำการเช่นนั้นไม่ และเมื่อจำเลยหนีอาวุธปืนยาวลงมาก็ไม่ได้ยิงผู้ตายทันทีทันใดในขณะนั้นแต่อย่างใด จำเลยอาจหนีอาวุธปืนมาเพื่อปรามผู้ตายมิให้ทำร้ายจำเลยหรือทำลายทรัพย์สินของจำเลยหรือมิให้บังคับนางผ่องเพ็ญให้ไปอยู่กับผู้ตายก็ได้ เนื่องจากก่อนเกิดเหตุคดีนี้ 3 วัน ผู้ตายเคยมาที่บ้านจำเลย ขณะที่จำเลยไม่อยู่บ้านและพูดขู่ว่าจะฆ่านางผ่องเพ็ญทั้งครอบครัว ทั้งได้ความจากคำของนายอินบาน ซึ่งเป็นกำนันปกครองท้องที่ที่ผู้ตายมีภูมิลำเนาว่า ผู้ตายชอบทะเลาะกับชาวบ้านและเคยทำลายทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย ซึ่งเจือสมกับบันทึกการขอใช้ค่าเสียหาย ประกอบกับคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลย ก็ระบุจำเลยหนีอาวุธปืนลงมาเพื่อไม่ให้ผู้ตายทำร้าย สำหรับเหตุการณ์ต่อมาเมื่อนางผ่องเพ็ญเข้าโอบกอดผู้ตายแยกออกมา สักครู่ผู้ตายสะบัดหลุดและเดินเข้าหาจำเลยจนกระทั่งห่างจากจำเลยประมาณเพียง 1 วา โดยผู้ตายมีอาวุธมีดเช่นนี้นับว่าเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึงแล้วจำเลยย่อมมีสิทธิที่จะป้องกันเนื่องจากหากปล่อยผู้ตายเข้ามาใกล้กว่านั้น การที่จะใช้อาวุธปืนยาวยิงย่อมจะขัดข้อง การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยาวขนาด .22 ซึ่งปกติเป็นอาวุธปืนที่ใช้ยิงนกหรือสัตว์ขนาดเล็กและมีแรงปะทะน้อยยิงไปที่ใบหน้าผู้ตาย 1 นัด แต่ผู้ตายยังเดินเข้าหาจำเลยอีก จำเลยจึงยิงไปอีก 2

นัดติดกัน ผู้ตายจึงล้มลงนับว่าเป็นการพอสมควรแก่เหตุในภาวะและวิสัยเช่นนั้น แต่การที่จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายอีก 2 นัด หลังจากผู้ตายล้มลงนอนหงายแล้วเช่นนี้จึงเป็นการกระทำที่เกินสมควรแก่เหตุ ซึ่งในชั้นที่จำเลยอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ต่อภาค 5 จำเลยก็อุทธรณ์ว่าการกระทำของจำเลยเป็นการกระทำโดยป้องกันเกินสมควรแก่เหตุขอให้ลงโทษสถานเบา ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาว่า การกระทำของจำเลยเป็นการกระทำโดยป้องกันพอสมควรแก่เหตุไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้นส่วนฎีกาของโจทก์ร่วมฟังขึ้นบางส่วน" พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ประกอบมาตรา 69 จำคุกจำเลยมีกำหนด 4 ปี อาวุธปืนและปลอกกระสุนปืนของกลางเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดให้ริบ

องค์คณะ

กิริติ กาญจนรินทร์ · มล.ฤทธิเทพ เทวกุล · ศิริชัย วัฒนโยธิน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/7940/2551>